

Markaðsleið við útleigu aflahlutdeildar

Daði Már Kristófersson

Grunnhugmynd

- Hluti þeirra aflaheimilda sem ríkið ráðstafar árlega yrði leigður út til lengri tíma (t.d. 5-10 ára í senn)
- Samskonar réttindi og aflahlutdeild en til fyrirfram ákveðins takmarkaðs tíma
- Virkar eins og aflahlutdeild innan þess tímabils

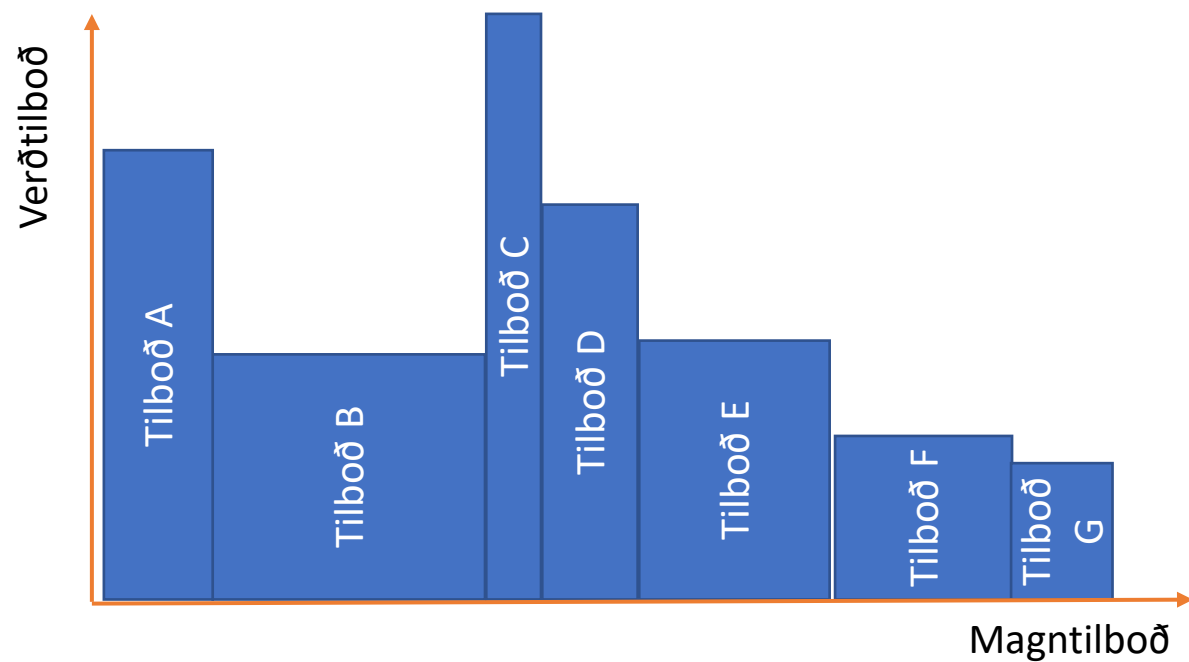
Markaðsfyrirkomulag

- Ríkið auglýsir hve mikla hlutdeild það hyggst bjóða til leigu, í hvaða tegundum og til hve langs tíma
- Áhugasamir aðilar skila inn tilboðum sem tilgreina magn og einingarverð
- Sami aðili má skila inn mörgum tilboðum á mismunandi einingarverði
- Háð reglum um hámarkseign aflahlutdeildar

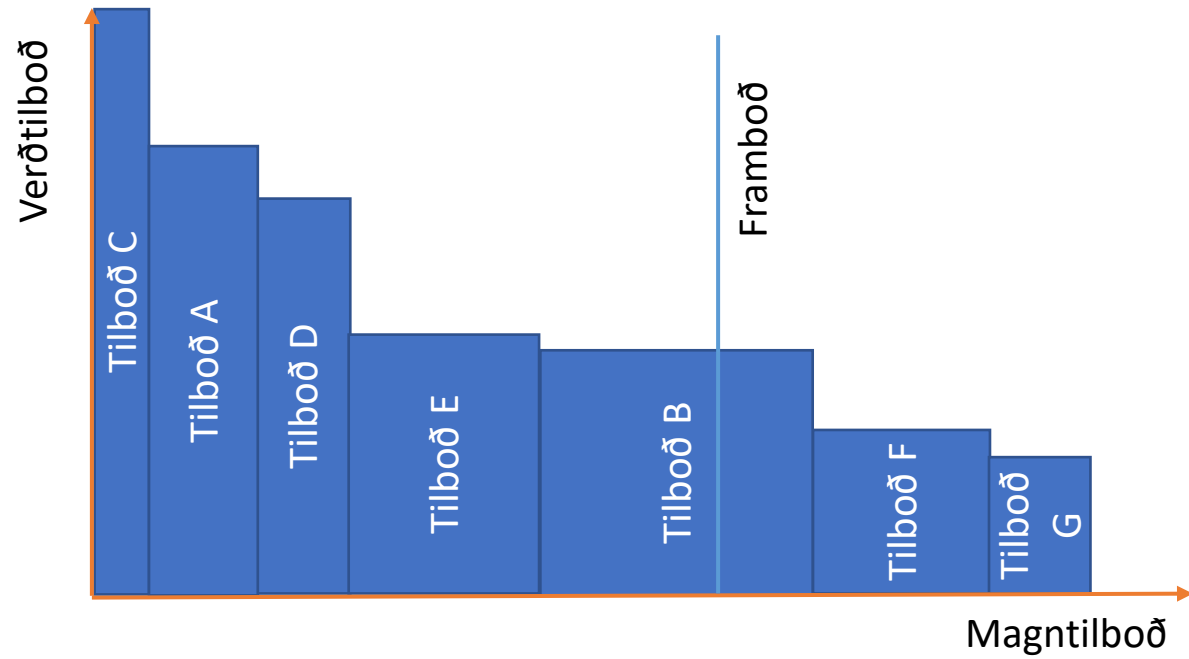
Jafnvægisverðsuppboð (uniform price auction)

- Tilboðum er raðað eftir einingarverði, frá hæsta til lægsta
- Tilboðum tekið í röð upp að því magni sem í boði er (jaðartilboðinu tekið að hluta)
- Allir greiða sama verð sem er jafnt lægsta tilboð sem tekið er
- Var notað m.a. við sölu mjólkurkvóta hér á landi með ágætum árangri

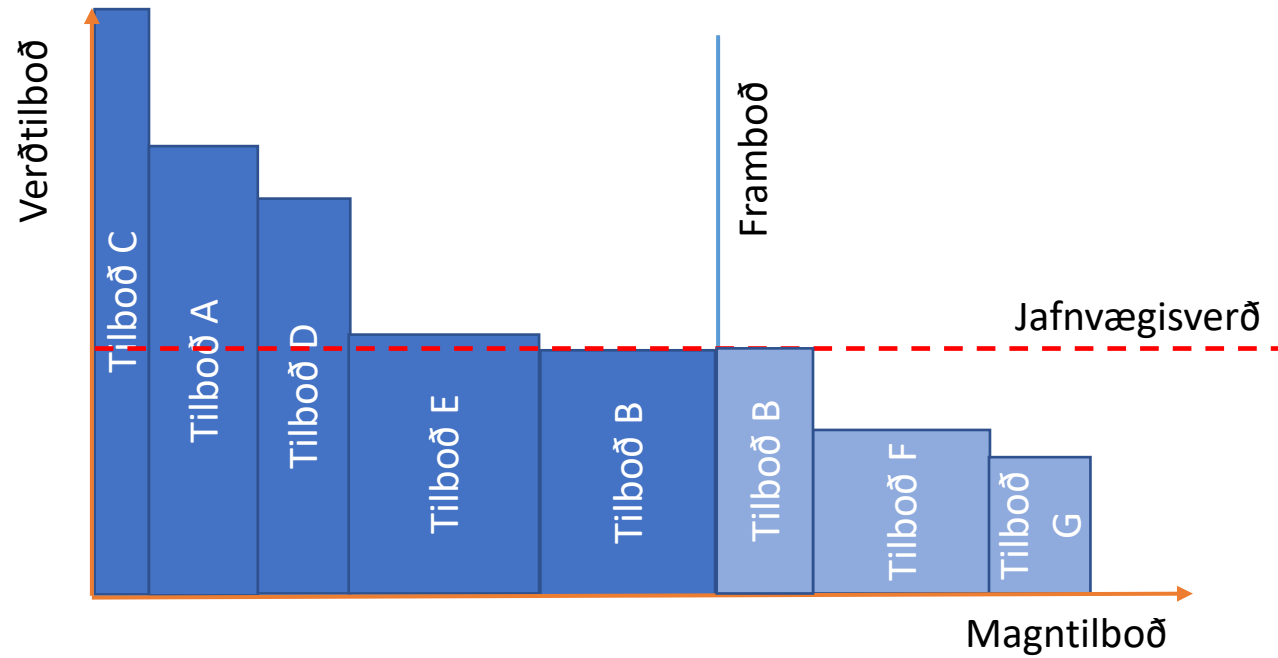
Dæmi um markað - tilboð

Tilboðum raðað eftir verði

Jaðartilboð ákvarðar verð

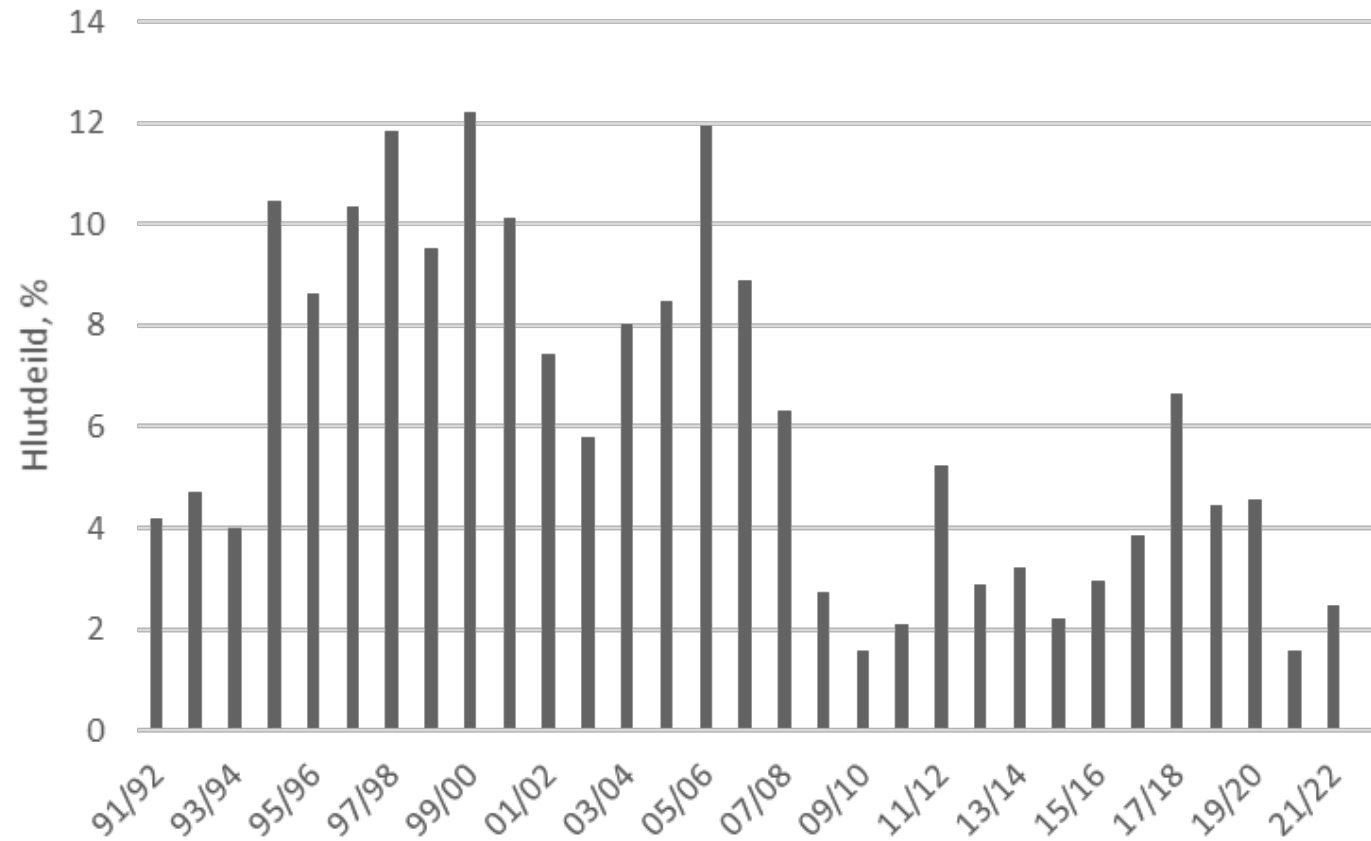
Frjálst framsal

- Ekkert því til fyrirstöðu að aflahlutdeild sem leigð er af ríkinu með þessu fyrirkomulagi sé:
 - Seld þriðja aðila sem uppfyllir almennar reglur um eign á aflahlutdeild
 - Úthlutun aflamarks fylgir gildandi reglum og má leigja með sömu takmörkunum og annað aflamark

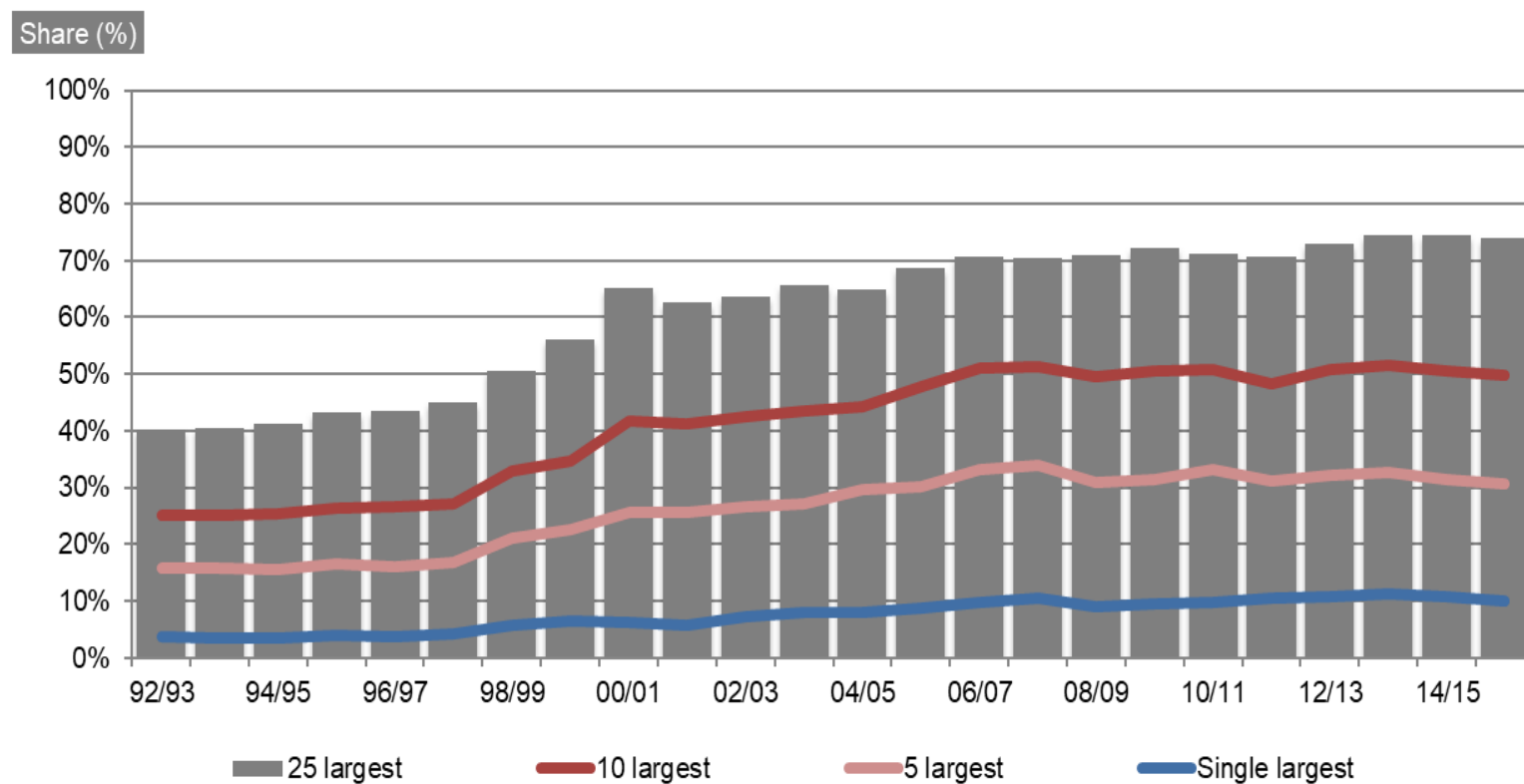
Hve mikla aukningu í framboði mundi slíkur markaður skapa?

- Aflahlutdeildir hafa oft skipt um hendur síðan framsal var gefið frjálst
 - Hve algeng eru slík viðskipti?
 - Hvert er árlegt umfang þeirra?
- Skoðum breytingar á aflahlutdeild milli ára samkvæmt tölum Fiskistofu
- Einungis horft á beytingar milli eigenda – ekki milli skipa innan sama félags

Heildarumfang árlegra breytinga á aflahlutdeild í þorski

Þróun stærstu eigenda hlutdeildar

Samantekt

- Leiga á aflahlutdeild til lengri tíma góður kostur
- Jafnvægisverðs uppboð einföld og margreynd aðferð við úthlutun
- Umfang viðskipta með aflahlutdeild hefur verið mikið gegnum tíðina – með ágætum árangri
- Viðbót ríkisins ekki mikil í sögulegu samhengi

Endir